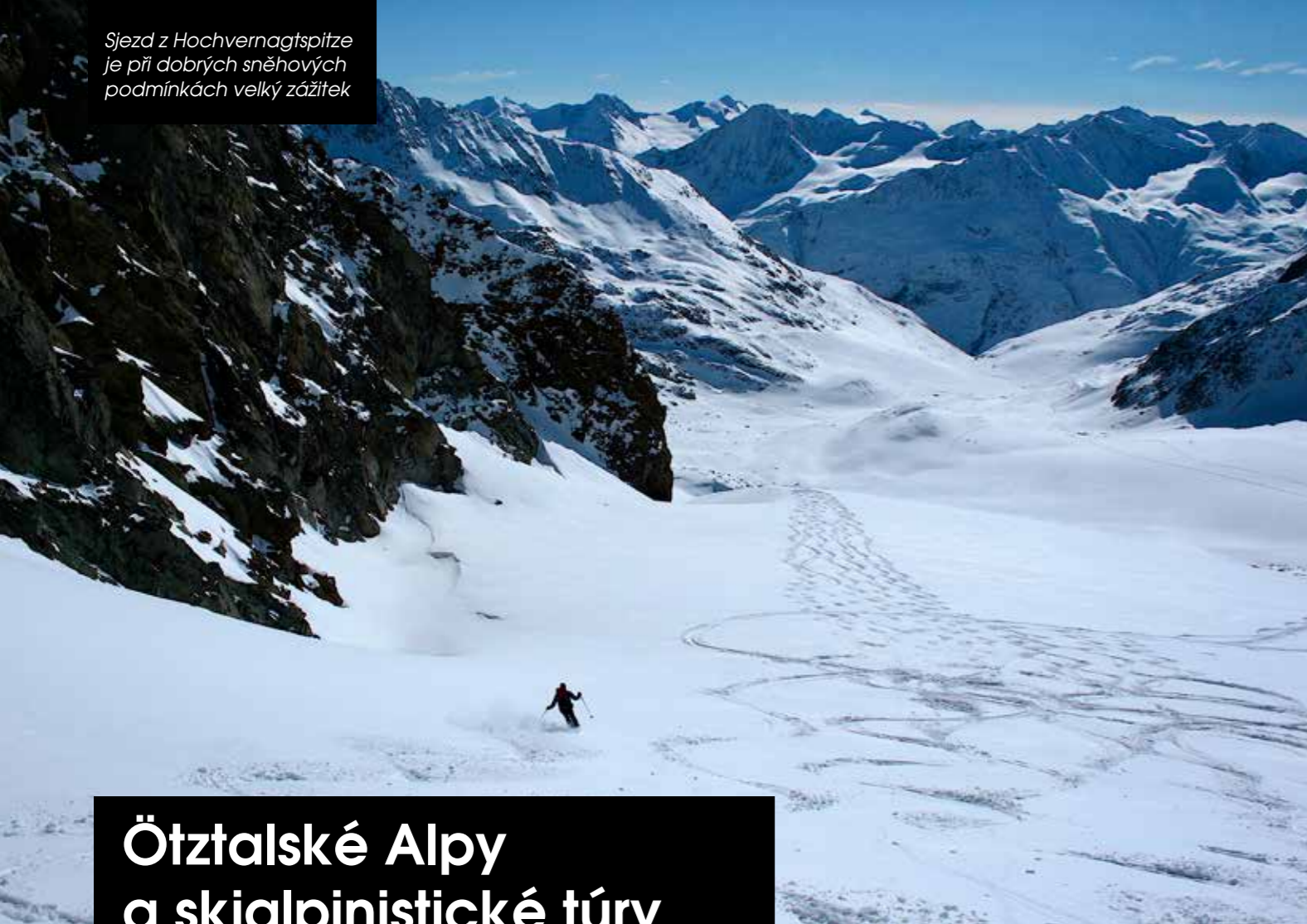

Sjezd z Hochvernagtspitze je při dobrých sněhových podmínkách velký zážitek

Öztalské Alpy a skialpinistické túry

Öztalské údolí a nejznámější místní středisko Sölden je dnes spojováno s masovou turistikou. Nabízí však, i díky své dlouhé historii, mnohem víc. Öztalské Alpy nejsou jen velkým eldorádem skialpinistů, pyšní se také divokou přírodou a původní přirozeností.

Öztalské údolí a jeho živoucí historie

Údolí Ötztal, které se nachází v regionu Tiroler Oberland asi půlhodinu jízdy od hlavního tyrolského města Innsbruck, je známé po celém světě. Je to nejdelší údolí odbočující od řeky Inn a zároveň je nejdelším příčným údolím ve Východních Alpách. Vymezené je třítisícovými vrcholy Stubaiských a Ötztalských Alp. Do současné podoby bylo zformováno mohutnou erozivní činností během doby ledové. Ötztal odvodňuje říčka Ötztaler Ache. Začíná u vlakového nádraží Ötztal-Bahnhof a končí na vrcholu Wildspitze (3768 m). Jeho délka je 65 km a výškový rozdíl dosahuje téměř 3100 m. První stopy člověka zde byly zaznamenány před cca 10000 lety. I dnes se historici, archeologové a kronikáři marně snaží přesněji určit datum prvního osídlení. Trvalé usazení Rétů v této oblasti nebylo dodnes plně prokázáno. Je však velmi pravděpodobné, že dolní a střední část údolí obsadily v 7. století kmeny Bavorů. Náhorní plošiny ale byly využívány dávno předtím. To platí především u nejstarší obce Vent. Prvními osadníky byli pastevci z údolí Schnalstal z Jižního Tyrolska. Dodnes se tu praktikuje stará forma pastevectví, nazývaná transhumance. Každoročně na začátku léta putuje 5000 ovcí přes sedla Hochjoch (2885 m) a Niederjoch (3017 m) na pastviny na severní straně Alp. Jejich cílem jsou sytě zelené louky v údolích Niedertal a Rofental.

Jakmile přijde podzim, pastviny odrostou a okolní vrcholy pokryje sníh a led, nastává čas, kdy se ovce s pastevci vracejí zpět do údolí Schnalstal. Ötztal je také známý díky nálezu ledového muže, který byl pojmenován „Ötzi“. Mumie člověka, nalezená v roce 1991 blízko sedla Hauslabjoch, pochází z období před 5300 lety. Při archeologických vykopávkách byla objevena i lovecká stanice z doby kamenné, postavená již 7600 let před Kristem. Ve středověku rostla kvůli zvyšujícímu se počtu obyvatel poptávka po půdě pro pastviny a polní hospodářství. Nejprve byly využívány strmé a suché svahy, teprve později se začala osidlovat dna údolí. Z pokácených stromů se stavěly hráze, které místní chránily před lavinami a záplavami. Ötztal, nejdelší tyrolské údolí s obcemi Sautens, Ötz, Umhausen, Längenfeld, Sölden a k nim náležejícími osadami Niederthal, Gries im Sulztal, Gurgl und Vent, se za posledních 40 let výrazně změnilo. Tento malý kus Tyrolska nabízí spolu s ledovcovým světem s 250 třítisícovkami i nádherné soutěsky, rokle a vodopády. Uprostřed rozsáhlých karů se rozkládají tyrkysově modrá jezera a původní horské dvory, postavené ze dřeva. Oblast ovládl i masový turismus, který zbavil některá místa jejich původnosti a životní kvality. Velkým zásahem do krajiny je stavba lanovek, sjezdovek a umělých nádrží na vodu pro technické zasněžování.

Turismus a údolí Ötztal

S údolím Ötztal je úzce spjata jméno kněze Franze Senna (1831–1884), který byl jedním ze zakladatelů hnutí Alpenverein. V letech 1860–1871 působil v obci Vent, kde jako nadšený horolezec začal postupně uskutečňovat svoji vizi o zpřístupnění Ötztalských Alp. Zlepšit životní úroveň místních obyvatel se rozhodl zvýšením návštěvnosti hor. Stál u zrodu prvních chodníků, stezek i jednoduchých ubytoven. Zároveň přišel s myšlenkou horských vůdců, kteří budou provádět zájemce o zdejší přírodu za úplatu. Obec Vent tak byla jedním z prvních turistických středisek. Věrná alpskému turismu je dodnes a přitom si zachovává svoji původnost. V roce 2005 se díky dlouholeté tradici stala součástí hnutí Bergsteigerdörfer (www.bergsteigerdoerfer.org). Horolezecké vesničky jsou jednou z úspěšných aktivit rakouského Alpenvereinu. Naproti tomu v sousedním Söldenu, Obergurglu nebo Hochgurglu se naskýtá zcela jiný pohled. Přirozená krajina se zde mísí s často destruktivní realitou způsobenou překotným rozvojem masového turismu. Vrcholové kříže nahradily futuristické lanovky

a restaurace, ledovce se zakrývají fóliemi, kdysi impozantní kotliny a kary se naplnily vodou a dnes slouží jako zásobárny pro zasněžování. Ötztal, kde žije 13300 obyvatel, je jedním z nejvíce využívaných regionů v Alpách. Z celkového počtu 3,1 mil. přenocování připadají 2 mil. právě na území obce Sölden. V Obergurglu je to podobné, přičemž ale v létě je toto místo téměř bez návštěvníků.

Údolí Ötztal: Přírodní park s nádechem divokosti

Ötztalské Alpy jsou největší horskou skupinou Východních Alp a nachází se zde i nejmohutnější rakouské ledovce. Tato skutečnost vedla v roce 1981 tyrolskou zemskou vládu k prohlášení této dech beroucí krajiny o rozloze 395 km² za klidovou oblast. Díky tomu je tento horský kout uchráněn od další výstavby lanovek a rozšiřování lyžařských středisek. V roce 1995 se stal region součástí programu Natura 2000. V roce 2006 byl pak Ötztalským Alpám a části Stubaiských Alp o rozloze 508 km² udělen status přírodního parku.

Pohled z vrcholu Mittlerer Seelenkogel na sousední Hinterer Seelenkogel. Doleva nádherný sjezd po ledovci Wasserfallferner

